

Sygn. akt II Ka 146/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Jaszczuk
Sędziowie:	SSO Dariusz Półtorak (spr.) SSO Teresa Zawiślak
Protokolant:	st. sekr. sąd. Agata Polkowska

przy udziale Prokuratora Luby Filoc

po rozpoznaniu w dniu 6 października 2016 r.

sprawy **M. P.**

oskarżonego z art.264 § 3 kk i in.

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Węgrowie

z dnia 22 grudnia 2015 r. sygn. akt II K 114/15

w zaskarżonej części wyrok utrzymuje w mocy; zasądza od oskarżonego M. P. na rzecz Skarbu Państwa 380 złotych tytułem opłaty za II instancję oraz 20 złotych wydatków postępowania odwoławczego.

Sygn. akt II Ka 146/16

UZASADNIENIE

M. P. oskarżony był o to, że:

w okresie od września 2010r. do stycznia 2012r. w Ł., W. i innych nieustalonych miejscach, działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, uzyskując z tego przestępstwa dla siebie i innych osób korzyść majątkową o nieustalonej wartości, organizował innym osobom przekraczanie wbrew przepisom granicy Rzeczypospolitej Polskiej i umożliwiał tym osobom pobyt na terenie Rzeczypospolitej Polskiej wbrew przepisom, w ten sposób, że:

- w dniu 21.09.2010r. złożył w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim w W. wnioski o rejestrację zaproszeń cudzoziemców - obywateli Białorusi tj.: (...), (...), (...), (...), P. K., (...), (...), (...), (...), D. T., M. (...), (...), (...), (...), (...), A. M.,

- zaproszenie nr (...) dla S. S.
- zaproszenie nr (...) dla H. (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla A. H.
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...),
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...),

czym umożliwił wymienionym wyżej osobom pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wbrew przepisom,

tj. o czyn z art. 264 § 3 kk w zw. z art. 272 kk i art. 264a § 1 kk w zw. z art. 272 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

Wyrokiem z dnia 22 grudnia 2015 roku Sąd Rejonowy w Węgrowie oskarżonego M. P. uznał za winnego tego, że:

- w dniu 21.09.2010r. w W., woj. (...) złożył w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim wnioski o rejestrację zaproszeń cudzoziemców - obywateli Białorusi tj.: (...), (...), (...), (...), P. K., (...), (...), (...), (...), (...), M. (...), (...), (...), (...), (...), A. M., w których to wnioskach zawarł oświadczenie, iż osoby te zaprasza w celu turystycznym albo gościnnym,

zobowiązuje się do pokrycia kosztów związanych z ich pobytem, w tym kosztami zakwaterowania i ewentualnego leczenia, kosztu powrotu do państwa pochodzenia oraz kosztów wydalenia z terytorium RP, załączając na dowód tego saldo jego rachunku bankowego nr: (...), (...) lub saldo środków zgromadzonych w (...), wygenerowane po krótkotrwałym w tym celu ulokowaniu na wskazanych rachunkach środków pieniężnych pochodzących od innych osób, wyłudzając w ten sposób, poprzez podstępne wprowadzenie w błąd osoby upoważnionej przez Wojewodę Mazowieckiego do wystawienia i rejestracji dokumentu zaproszenia, poświadczenie nieprawdy co do wymienionych wyżej okoliczności w dokumencie:

- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla P. K.
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla M. (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla (...)
- zaproszenie nr (...) dla A. M.,

tj. czynu z art. 272 kk,

- w dniu 09.11.2010r. w W., woj. (...) złożył w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim wnioski o rejestrację zaproszeń cudzoziemców - obywateli Białorusi tj.: A. (...), (...), M. (...), (...), (...), O. (...), S. S., H. (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), A. H., (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), w których to wnioskach zawarł oświadczenie, iż osoby te zaprasza w celu turystycznym albo gościnnym, zobowiązuje się do pokrycia kosztów związanych z ich pobytem, w tym kosztami zakwaterowania i ewentualnego leczenia, kosztu powrotu do państwa pochodzenia oraz kosztów wydalenia z terytorium RP, załączając na dowód tego saldo jego rachunku bankowego nr: (...), (...) lub saldo środków zgromadzonych w (...), wygenerowane po krótkotrwałym w tym celu ulokowaniu na wskazanych rachunkach środków pieniężnych pochodzących od innych osób, wyłudzając w ten sposób, poprzez podstępne wprowadzenie w błąd osoby upoważnionej przez Wojewodę Mazowieckiego do wystawienia i rejestracji dokumentu zaproszenia, poświadczenie nieprawdy co do wymienionych wyżej okoliczności w dokumencie:

- zaproszenie nr (...) dla A. (...)

tj. czynu z art. 272 kk, przy czym przyjął, że wyżej wskazanych czynów dopuścił się w warunkach ciągu przestępstw i za to na podstawie art. 272 kk w zw. z art. 4 § 1 kk skazał go, zaś na podstawie art. 272 kk w zw. z art. 91 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wymierzył mu karę 10 (dziesięć) miesięcy pozbawienia wolności;

na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk w zw. z art. 70 § 1 pkt 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił tytułem próby na okres 2 (dwóch) lat;

na podstawie art. 71 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk orzekł wobec oskarżonego karę grzywny w wysokości 100 (sto) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 20 (dwadzieścia) złotych;

zasądził od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa: od K. A. kwotę 220 (dwieście dwadzieścia) złotych, od M. P. kwotę 380 (trzysta osiemdziesiąt) złotych tytułem opłaty oraz obciążył ich poniesionymi w sprawie wydatkami w częściach równych, tj. w kwotach po 213,13 (dwieście trzynaście 13/100) złotych.

Apelację od tego wyroku wniósł obrońca M. P. zaskarżając go w całości w odniesieniu do tego oskarżonego i na podstawie art. 438§1 i 3 kpk wyrokowi temu zarzucił:

1/ błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku mający wpływ na jego treść, a wyrażający się w przypisaniu M. P. popełnienie występku z art. 272 kk przez wprowadzenie w błąd osoby uprawnionej do wystawiania zaproszeń dla cudzoziemców, co do środków na pokrycie kosztów pobytu cudzoziemca, kosztów powrotu do państwa pochodzenia oraz ewentualnych kosztów wydalenia cudzoziemca z terytorium RP i celu zaproszeń, podczas gdy z wyjaśnień oskarżonego M. P. i zeznań świadków Z. S. i O. P. wynika, że oskarżony w dacie złożenia wniosku takimi środkami dysponował;

2/ obrazę przepisów prawa materialnego a to art. 272 kk przez jego błędne zastosowanie do czynu przypisanego oskarżonemu M. P., podczas gdy podejmowane przez oskarżonego M. P. w celu uzyskania zaproszenia dla cudzoziemca to jest deklarowanie posiadanych środków i wskazywanie celu zaproszenia, znamion tego przepisu nie wyczerpują.

Obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego M. P. od zarzucanego mu czynu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie zwrócić należy uwagę na niewłaściwe sformułowanie zarzutów zawartych w apelacji poprzez połączenie zarzutów z art. 438 pkt 1 i 3 kpk, tj. obrazy przepisów prawa materialnego oraz błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia. Tymczasem z jednoznacznego w tym zakresie orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że nie można mówić o obrazie prawa materialnego, gdy wadliwość orzeczenia w tym zakresie jest wynikiem błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za jego podstawę. Obraza prawa materialnego polega bowiem na jego wadliwym zastosowaniu lub niezastosowaniu w orzeczeniu, które jest oparte na trafnych i niekwestionowanych ustaleniach faktycznych (tak m.in. Sąd Najwyższy w postanowieniu z 15.02.2007r. IV KK 234/06, OSNKW 2007, poz. 438 LEX nr 445859).

Niewątpliwie dalej idącym jest zarzut zawarty w pkt 1-ym apelacji dotyczący błędu w ustaleniach faktycznych. Treść tego zarzutu oraz uzasadnienie środka odwoławczego prowadzi do wniosku, iż skarżący kwestionuje ustalenie faktyczne Sądu I instancji poprzez uznanie, że oskarżony M. P. nie dysponował środkami finansowymi na pokrycie kosztów związanych z pobytami zaproszonych przez siebie cudzoziemców, kosztami ich zakwaterowania, ewentualnego leczenia, powrotu do państwa pochodzenia oraz kosztów wydalenia ich z terytorium RP, co w przekonaniu obrony było wynikiem niewłaściwej oceny wyjaśnień oskarżonego oraz zeznań Z. S. i O. P.. Zarzut ten nie mógł zostać uwzględniony.

Zarzut błędu w ustaleniach przyjętych za podstawę wyroku, jest tylko wówczas słuszny, gdy zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez sąd orzekający z okoliczności wyłonionych w toku przewodu sądowego, nie odpowiada

zasadom logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego (art. 7 kpk). Zarzut ten nie może jednak sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu wyrażonymi w uzasadnieniu wyroku, lecz do wykazania jakich konkretnie uchybień w zakresie zasad logicznego rozumowania dopuścił się sąd w ocenie zebranego materiału dowodowego. Możliwość zaś przeciwstawiania ustaleniom sądu orzekającego odmiennego poglądu nie może prowadzić do wniosku o dokonaniu przez sąd błędu w ustaleniach faktycznych (m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z 22.01.1975 r., KR 197/74, OSNKW 1975, z 5, poz. 58).

Analiza akt przedmiotowej sprawy nie pozwala uznać, aby autor apelacji sprostał powyższym wymogom. Kwestionując dokonaną przez Sąd I instancji ocenę wyjaśnień oskarżonego, czy też zeznań świadków M. S. i O. P. obrońca nie przedstawił żadnej przekonującej argumentacji, która mogłaby tę ocenę zakwestionować. Przywołał jedynie te twierdzenia tych osób, które sąd meriti miał na względzie dokonując ich oceny (k. 746v-747) słusznie uznając je za niewiarygodne w zakresie posiadania przez M. P. środków pieniężnych wykazanych na saldach rachunków bankowych dołączonych do wniosków o wpis zaproszeń do rejestru. Sąd dokonał w tym fragmencie krytycznej oceny depozycji tych osób słusznie uznając, iż sytuacja rodzinna, materialna oskarżonego, w tym osiągnięte przez niego oraz współmałżonkę dochody, uniemożliwiły mu zgromadzenie tak znacznej kwoty pieniężnej. Taka ocena tych dowodów poparta jest nadto znajdującą się w uzasadnieniu wyroku (k. 750) analizą przepływu środków finansowych pomiędzy oskarżonym a członkami jego najbliższej rodziny, która wskazuje, że zarówno w przypadku M. P., jak i współoskarżonej K. A., złożenie wniosku o wpisanie zaproszeń do ewidencji każdorazowo poprzedzone było przepływem środków pieniężnych i zasilaniem kont oskarżonych. Okres przebywania tych środków na kontach był bardzo krótki, ponieważ po uzyskaniu salda konta, środki te były przelewane na konto innej osoby lub osób. W tej sytuacji i przy takiej ocenie dowodów zaprezentowanej przez sąd meriti, nie można uznać aby autor apelacji wykazał – ograniczając się w tym środku odwoławczym jedynie do skrótowego przytoczenia omawianych dowodów osobowych – aby ocena ta była niezgodna ze wskazaniami zawartymi w art. 7 kpk, a tylko wtedy możliwe byłoby zakwestionowanie ustaleń faktycznych będących wynikiem tej oceny.

Nie może być także żadnych wątpliwości, że opisane wyżej działania przypisane oskarżonemu winny zostać uznane za „podstępne wprowadzenie w błąd funkcjonariusza publicznego lub innej osoby upoważnionej” w rozumieniu art. 272 kk. Podstępne wprowadzenie w błąd w rozumieniu przytoczonego wyżej przepisu oznacza szczególną, a nie zwykłą formę „wprowadzenia w błąd” (jak np. art. 286§1 kk). Dla wypełnienia znamion przestępstwa z art. 272 kpk nie wystarcza samo złożenie nieprawdziwego oświadczenia, ale konieczne jest podjęcie jeszcze pewnych działań, na przykład przebiegłych, pozorujących jego zgodność z rzeczywistością i utrudniających wykrycie nieprawdy (wyrok SN z 26.11.2014 r. II K 138/14 LEX nr 1554328). Samo kłamstwo, w postaci chociażby złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia nie stanowi jeszcze podstępnego zabiegu, a staje się nim dopiero w połączeniu z zachowaniem sprawcy, które jego kłamliwym twierdzeniom daje pozór prawdy. Sprawca występku z art. 272 kk używa podstępnych zabiegów, pozoruje zgodność przebiegu zdarzenia z rzeczywistością, a tym samym utrudnia odkrycie prawdy o tym zdarzeniu. W takim działaniu sprawcy zawarty musi być element skrytości, na co wskazuje leksykalne znaczenie słowa „podstępne” jako działania skrytego, mającego na celu zmylenie kogoś lub oszukanie kogoś (postanowienie SN z 09.10.2008r. II KK 179/08, LEX nr 477711).

Odnosząc wskazania powyższych judykatów do realiów przedmiotowej sprawy stwierdzić należy, że działania podejmowane przez M. P. zmierzające do wywołania u funkcjonariusza publicznego dokonującego wpisu zaproszeń do rejestru, błędnego przekonania o posiadaniu przez niego wystarczających środków finansowych, nie ograniczały się jedynie do złożenia w tym zakresie niezgodnego z prawdą, fałszywego oświadczenia. Do wniosków o wpis tychże zaproszeń dołączone bowiem zostały salda rachunków bankowych, które miały wskazać rzekome posiadanie przez oskarżonego takich środków finansowych. Oczywiście jest to, że wymagało to ze strony oskarżonego podjęcia określonych czynności wstępnych, przygotowawczych, polegających na spowodowaniu umieszczenia na koncie środków finansowych i to w znacznej ilości, uzyskaniu salda tak „zasilonego” konta, a następnie złożenie go wraz z wzorami zaproszeń. Zrozumiałe jest, że tego rodzaju działania musiałyby być podjęte z odpowiednią starannością, aby osiągnąć zamierzony skutek w postaci wprowadzenia w błąd osoby dokonującej wpisu zaproszeń do rejestru. Zeznania świadka Ł. K., który to dowód Sąd Okręgowy przeprowadził na etapie postępowania przygotowawczego

wskazują, że oskarżony zamierzony cel osiągnął. Jak wynika z zeznań tego świadka zatrudnionego w Wojewódzkim Urzędzie Mazowieckim Wydział Spraw Cudzoziemców w W. posiadanie środków finansowych przez zgłaszającego wykazywane było przez: umowy o pracę, salda rachunku bankowego, lokaty bankowe, jak i inne wszelkie możliwości pozwalające uznać, że zapraszający takie środki finansowe ma w rzeczywistości zapewnione. W przypadku gdy – tak jak w przedmiotowej sprawie – posiadanie gwarancji finansowych przez zapraszającego potwierdzone było w formie wyciągów z kont bankowych, to treść ich była weryfikowana jedynie w sytuacji, gdy ich wiarygodność budziła wątpliwości. W wypadku zaś ustalenia, że dana osoba nie dysponuje deklarowanymi środkami finansowymi wydawana była decyzja administracyjna o odmowie wpisu do rejestru zaproszeń. Nie uszło uwadze Sadu Okręgowego, iż w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku sąd meriti błędnie stwierdza, iż do wystawienia i rejestracji dokumentów zaproszeń dochodziło w wyniku wydania decyzji administracyjnej. Z uregulowań zawartych w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 roku o cudzoziemcach (Dz.U.2011.264), m.in. art. 18 oraz z zeznań świadka Ł. K. wynika, że decyzja w sensie administracyjnym wydawana była jedynie w wypadku odmowy wpisania zaproszenia do ewidencji zaproszeń. Jeżeli natomiast wniosek był uwzględniony następowało wpisanie zaproszeń do ewidencji zaproszeń, bez wydawania w tym przedmiocie decyzji administracyjnej i miało to charakter techniczno-prawny. Nie można jednak uznać, iż tego rodzaju błędne ustalenia Sądu Rejonowego mogłyby mieć wpływ na treść zapadłego orzeczenia.

Przede wszystkim stwierdzić należy, że apelacja nie zawiera żadnego zarzutu odwoławczego odnoszącego się do tej kwestii, która, w ocenie Sądu Odwoławczego, nie jest tego rodzaju, aby uwzględniać ją z urzędu. Ponadto wskazane wyżej ustalenie zawarte jest jedynie w uzasadnieniu wyroku, nie znajduje natomiast odzwierciedlenia w opisie czynu przypisanego oskarżonemu, gdzie jest mowa o „wystawieniu i rejestracji dokumentu zaproszenia” bez wskazania, iż miało to charakter decyzji administracyjnej. Istotną bowiem, w kontekście odpowiedzialności oskarżonego z art. 272 kk, jest okoliczność, że konsekwencją wpisania zaproszeń do ewidencji zaproszeń było wydawanie blankietu w 3 egzemplarzach, który potwierdzał dokonanie wpisu (k. 784-785 – kserokopia jednego z zaproszeń uzyskanych przez M. P., k. 796v-797 – zeznania Ł. K.). Posiadanie tego blankietu, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2b i art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. było równoznaczne z wykazaniem przez cudzoziemca posiadania wystarczających środków utrzymania na czas planowanego pobytu oraz na powrót, co z kolei było jednym z warunków wjazdu przez cudzoziemca na terytorium RP. W kontekście tym nie może być wątpliwości, że czynność polegająca na dokonaniu wpisu zaproszeń do rejestru zaproszeń, a następnie wystawienie blankietu – zaproszenia (w opisie czynu sąd przyjmuje sformułowanie „wystawienie i rejestracja dokumentu zaproszenia”, ale oczywistym jest, że dotyczy to tożsamyh czynności) musi być uznana za mającą znaczenie prawne w rozumieniu art. 272 kk i to nawet w sytuacji, gdy nie ma to formy decyzji administracyjnej.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym, w szczególności rodzaju czynności wykonawczych przypisanych oskarżonemu, Sąd Okręgowy podziela kwalifikację prawną przyjętą w zaskarżonym wyroku jako występku z art. 272 kpk. Nie może być wątpliwości, że M. P. działając podstępnie zmierzał do wprowadzenia w błąd osoby upoważnionej do dokonania wpisu zaproszeń do rejestru i swój cel osiągnął, ponieważ taki wpis został dokonany, co musi być uznane za wyłudzenie poświadczenia nieprawdy. Autor apelacji kwestionując tę kwalifikację odwołuje się do wytycznych zawartych w uzasadnieniu poprzedniego wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach z dnia 5 lutego 2015 roku sygn. akt II Ka 688/14, które w przekonaniu obrońcy wskazują, że nie można zachowania oskarżonego ocenić jako występku z art. 272 kk. Analiza przywołanego uzasadnienia wyroku nie pozwala podzielić tak kategorycznych wniosków, jak czyni to autor apelacji. Przede wszystkim (str. 14 uzasadnienia) bezpośrednią i główną przyczyną uchylecia wyroku sądu I instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, było sporządzenie uzasadnienia wyroku z obrazą art. 424§1 pkt 2 kpk, w szczególności poprzez brak należytego wyjaśnienia winy oskarżonych, co wykluczało możliwość merytorycznej kontroli wyroku w postępowaniu odwoławczym. W dalszej części uzasadnienia przytoczone jest orzeczenie Sądu Najwyższego, w którym zawarty pogląd w ocenie Sądu Odwoławczego, mógłby mieć ewentualnie zastosowanie w przedmiotowej sprawie. Nie można jednak zgodzić się ze stanowiskiem obrońcy, iż w uzasadnieniu tym Sąd Okręgowy wyraził stanowczy i kategoryczny osąd o niewyczerpaniu przez oskarżonego znamion występku z art. 272 kk i braku podstaw do jego penalizacji w oparciu o ten przepis. Gdyby taka faktycznie była intencja Sądu Okręgowego poprzednio rozpoznającego sprawę, to przy niekwestionowaniu przez ten sąd ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd I instancji, skutkowałoby to wydaniem wyroku uniewinniającego, a nie orzeczenia o charakterze kasatoryjnym.

Na potwierdzenie słuszności kwalifikacji prawnej przyjętej przez Sąd I instancji i zaaprobowanej przez Sąd Okręgowy, zasadnym jest w tym miejscu przytoczenie dwóch judykatów Sądu Najwyższego dotyczących stanów faktycznych analogicznych, jak w przedmiotowej sprawie. I tak w wyroku z dnia 25 lutego 1994 roku (WR 20/94 OSNKW 1994/5-6/33) Sąd Najwyższy uznał, że złożenie w urzędzie administracji państwowej na druku zawierającym klauzulę pouczającą o skutkach przewidzianych w art. 247§1 dkk nieprawdziwego w swej treści „oświadczenia” zawiadamiającego o rzekomej utracie prawa jazdy i wnioskującego o wydanie wtórnika tego dokumentu, nie stanowi złożenia fałszywego „zeznania”. Tego rodzaju zachowanie się – w zależności od ustaleń faktycznych w konkretnej sprawie – może być natomiast kwalifikowane jako występki określony w art. 267 d.k.k. (obecnie art. 272 kk), choćby w stadium usiłowania. Natomiast w Postanowieniu z dnia 7 października 2008 roku (II KK 142/08, OSNKW 2008/1/1875) Sąd Najwyższy stwierdził, że „poświadczeniem nieprawdy” było postanowienie sądu o zarejestrowaniu spółki w rejestrze handlowym, z którego implicite wynikało, że spełnione zostały wszelkie formalne przesłanki rejestracji. Jednym z tych formalnych wymagań było złożenie przez właściwy organ spółki (wszystkich członków zarządu) oświadczeń o wpłaceniu udziałów pieniężnych – art. 167§1 pkt 1 kh. Obowiązkiem sądu było zatem kontrolowanie, czy takie oświadczenia zostały złożone, ale już nie sprawdzanie wiarygodności tych oświadczeń. W konsekwencji, dla uzyskania pożądanego skutku, w postaci wpisu do rejestru, wystarczające było samo złożenie oświadczenia przez jednoosobowy zarząd spółki – Prezesa – o wpłaceniu udziałów. „Podstępność” wprowadzenia w błąd w tym przypadku polegała zatem na złożeniu przez osobę uprawnioną, wykonującą ustawowy obowiązek, działającą w imieniu spółki będącej wówczas w 95% własnością komunalną, fałszywego oświadczenia o wpłaceniu udziałów pieniężnych, które weryfikacji pod względem wiarygodności nie podlegało. Jedynie szczególne, ponadprzeciętne działanie sądu rejestrowego mogłoby wyprowadzić go z błędnego mniemania o wpłaceniu udziałów przez skazanego, a to daje podstawę do wniosku, że nastąpiło „kwalifikowane” – podstępne wprowadzenie w błąd.

W obu przytoczonych wyżej orzeczeniach stan faktyczny można uznać za analogiczny z tym, który zaistniał w przedmiotowej sprawie, gdzie:

1. podstępnym działaniem wprowadzającym w błąd osobę upoważnioną do dokonania wpisu zaproszenia do rejestru zaproszeń było wykazanie (poprzez złożenie wyciągów rachunków bankowych) posiadania niezbędnych środków finansowych – w przywołanych orzeczeniach Sądu Najwyższego polegało to na złożeniu niezgodnych z prawdą oświadczeń o utracie prawa jazdy i wpłaceniu udziałów pieniężnych;
2. uzyskanie poświadczenia nieprawdy uwarunkowane było „spełnieniem” przez sprawcę niezbędnych wymogów – w przedmiotowej sprawie wykazaniem posiadania środków pieniężnych, w przywołanych orzeczeniach złożeniem oświadczeń o utracie prawa jazdy i wpłaceniu udziałów pieniężnych;
3. we wszystkich przypadkach ustalenie przez funkcjonariusza publicznego lub osobę upoważnioną, rzeczywistego stanu rzeczy (brak środków finansowych, niezgubienie prawa jazdy, niewpłacenie udziałów pieniężnych) skutkowałoby odmową wydania poświadczenia nieprawdy;
4. w obu orzeczeniach Sądu Najwyższego (tak jak w przedmiotowej sprawie) wydane „poświadczenia nieprawdy” nie zawierały w sobie przywołania treści oświadczeń, zaświadczeń, czy też dokumentów, które stanowiły podstawę ich wydania (nowy druk prawa jazdy - oświadczenia o utracie poprzedniego, postanowienie sądu o zarejestrowaniu spółki w rejestrze handlowym - oświadczenia o wpłaceniu udziałów pieniężnych). Założeniem bowiem i podstawą wydania „pozytywnego” poświadczenia nieprawdy było spełnienie niezbędnych wymogów wynikających z przepisów szczególnych i z taką też analogiczną sytuacją mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie.

Podzielając ustalenia faktyczne, jak i przyjętą przez Sąd Rejonowy kwalifikację prawną Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do zakwestionowania zaskarżonego wyroku w zakresie rozstrzygnięcia o karze. Nie sposób bowiem uznać aby – biorąc pod uwagę chociażby ilość zaproszeń, odnośnie których oskarżony uzyskał wpis do rejestru, co w oczywisty sposób rzutuje na społeczną szkodliwość czynu – kara orzeczona wobec R. P. mogłaby zostać uznana za rażąco surową.

Mając powyższe na względzie, na podstawie art. 437§1 kpk, art. 636§1 kpk, art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (Dz.U. z 1983r. nr 49 p. 223 z p.zm.), Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.